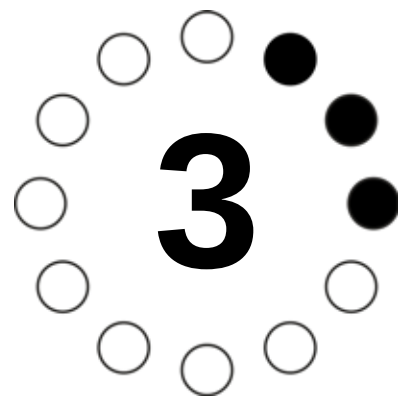

šepoty vykřiky

PÁTEK 17. KVĚTNA 2019

Ešteže sme na festivale

DIANA PAVLAČKOVÁ

Ranná diskusia o programovej línii Schreie und Flüstern priniesla zaujímavé presahy – okrem iného o rôznych prístupoch k dramaturgickému výberu. Dominika Široká vystihla problematickú rovinu viacerých súčasných divadelných festivalov, ktoré prirovnala k burze. V poslednej dobe často nadobúdame pocit, že sa z takýchto udalostí vytratila atmosféra a z programu zmizol názor. Zrazu si človek uvedomí, že ich zámer je o niečom celkom inom, ako o konfrontácii rôznych tvorivých prístupov a zdieľaní názorov. Ranné témy sa pre mňa zvláštnym spôsobom prepojili aj s večernou premiérou Divadla na cucky. Tvorcovia načrtli problematiku dnešnej rozpoltenej spoločnosti, v ktorej absen-tuje dialóg a aj samotná ľudskosť. A pri tom koľko festivalov sa vyznačuje práve odludštením a zanevretím na akékoľvek iné možnosti stretnutia mimo predstavení? Je vôbec na mieste nazývať festivalom niečo, čo je iba krátkodobá obmena repertoáru cudzojazyčným hostovaním? Pre mňa zostáva Divadelní Flora jednou z mála takýchto udalostí, ktoré naplňajú status festivalu. Nejde tu o „anonymné“ reprízy inscenácií, ale o ľudské stretnutia a konfrontácie. Aj keď sa nie každé predstavenie pretne s mojim vkusom, nikdy nemám pocit, že by to bola strata času. Témy sa nečakane prepájajú a ľudia spájajú. A ešte aj prestalo pršať.

Človek má tendenciu cúvnuť, pretože si myslí, že to nejde, že je to príliš komplikované. Ale kto začne mať strach z prehry, prehral.

PATRIK LANČARIČ, REŽISÉR

RECENZE: A Silver Knife

s. 4

Na začátku tvůrčího procesu nestojí ani myšlenka, ani taneční technika

BARBORA KAŠPAROVÁ

Festivalovou taneční linii Fokus Korea zahájila společensky angažovaná performance *A Silver Knife* kolektivu Goblin Party. Z jihokorejského performativního moře je to první kapka, ale o to koncentrovanější. Za subtilní energickou interpretaci a něžným zpěvem čtyř tanečnic se skrývají komplikované koncepty propojující tradiční pojetí ženského postavení se současným společenským paradigmatem. Lim Jin-ho, jeden ze dvou choreografů (kteří však nejsou choreografy v pravém slova smyslu), jen doplňuje výživné odpovědi performerek, účastnicích se diskuze po představení. Hierarchie není jedinou možnou formou vztahu tvůrců.

**I z tanečního filmu prezentující vaše uskupe-
ní je cítit, že se vymezujete vůči estetice těla,
která klade důraz primárně na krásu. To samé
tematizuje jméno vaší skupiny Goblin Party.
Co to přesně znamená?**

Goblin je postavička, která je zábavná, proměnlivá, trochu děsivá, hravá, což je blízké charakteru naší skupiny. „Party“ pak odkazuje jak na oslavování, tak na politickou stranu. Napětí mezi významy tohoto dvojsmyslu nás vyjadřuje, proto se jmenujeme Goblin Party.

**V diskuzi se tanečnice vyjadřovaly k vysoce
konkurenčnímu prostředí korejské taneční
platformy. Co vás konkrétně odlišuje od jiných
jihokorejských tanečních skupin?**

Nepoužíváme slovo choreograf, ale novotvar „suggester of direction“ (ten, kdo navrhuje směr tvorby, pozn. red.). To nás asi v rámci jihokorejské taneční platformy odlišuje nejvíce. Velmi mnoho zdejších skupin používá pojem choreografie jako vyjádření vertikálního, hierarchického

ho vztahu mezi tvůrcem, choreografem a tanečníky, ovšem my chápeme naši práci mnohem více z perspektivy plochy nápadů, z níž postupně vyrůstá výsledný tvar. V týmu jsme na tuto choreografii byli dva choreografové a čtyři tanečnice. Spolupráce však probíhala v duchu vzájemné inspirace. Tanečníci-muži se snaží rozumět tanečnicím-ženám a naopak. Rozvíjeli jsme navzájem své nápady, učili se od sebe a tím vyrovnávali genderovou asymetrii, což tematizujeme i v *A Silver Knife*.

**Komplexní pohybové vzorce nazýváte jako
goblin's movement. Čím se tato poetika
přesně vyznačuje?**

Na začátku tvůrčího procesu nestojí ani myšlenka, ani taneční technika. V tvorbě se snažíme vycházet z čehokoli, co máme rádi, co nás baví, co nás naplňuje. Z toho vznikne materiál, který následně obohatíme o trochu smyslu a o trochu techniky podle toho, k čemu nás to přivede. To si lze zřejmě představit pod pojmem *goblin's movement*.

***A Silver Knife* reflektuje palčivé společenské
téma. Jak pracujete se společenskou angažo-
vaností v pohybové performanci?**

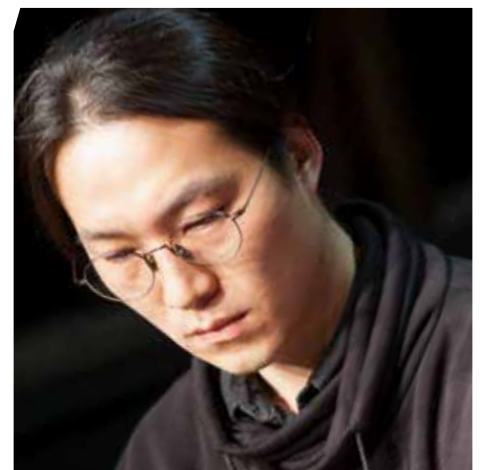
Mám asi odlišný názor na to, co znamená ztvárňovat sociální téma pohybem či tancem. Samozřejmě existuje spousta témat jako například uprchlíci nebo válečné konflikty, o nichž je třeba tvořit a s jejichž důležitostí naprosto souhlasím. Ale při tvorbě taneční performance je možná mnohem důležitější reflektovat to, co je blízko nás a co se nás bezprostředně dotýká. Pak se objeví další, ne tak výrazná, ale někdy mnohem zásadnější sociální témata.

Co bylo impulsem pro tohle dílo?

Tato inscenace vznikala ve chvíli, kdy se zvedla vlna diskuzí na téma feminismus, především tedy v Jižní Koreji. S naším projektem jsme začali poté, co jsme viděli taneční sólo jedné staré ženy, která byla velmi malá a křehká, ale zároveň i velmi silná a živelná. Pokusili jsme se pojmenovat, co konkrétně je pro nás z tohoto vystoupení dnes aktuální. Napadlo nás využít jako metaforu tradiční předmět – stříbrný nůž a přenést jej na téma ženy dnes. Samozřejmě se od této brutální tradice již upustilo, ale přestože stříbrný nůž existuje už jen jako suvenýr, jeho symbolika má sílu i v současnosti.

**Viděli jsme dvacetiminutový výsek původní per-
formance. Jak jste zkracovali a o co jsme přišli?**

Pro účely představení na festivalu jsme z důvodu nepřenositelnosti mluvené části z choreografie zachovali jen její poslední část. V původní podobě obsahuje inscenace mnohem více narázek na metaforický ostrov *Silver Knife*, atmosféra je mnohem temnější a vůbec se zde více tematizuje postavení ženy v korejské společnosti jak s ohledem na současnost, tak na hluboce zakořeněné tradice.

Lim Jin-ho

Je choreograf, tanečník a společně s choreografem Ji Kyung-minem, s nímž spolupracuje od roku 2007, spoluzakladatel umělecké skupiny Goblin Party. Zlomovým dílem jejich kariéry je projekt *Once Upon A Time*, který byl asociací tanečních kritiků a akademiků zvolen jedním z pěti nejlepších jihokorejských představení.

FOKUS: KOREA

JAN ŽŮREK

Divák Divadelní Flory čeká nová zkušenost. Vůbec poprvé se významněji podívá mimo evropský kontinent a objeví novou divadelní kulturu. Festival představuje dramaturgickou sekci Fokus: Korea, v rámci které uvedeme šest představení a dva workshopy zaměřené na současný tanec z jižní části korejského poloostrova.

Inscenace prozrazují aktuální trendy současného korejského tance a tvorbu rozkročenou od konvenčnějších přístupů až k experimentu. Jedná se o výsledky kolektivní práce i tvorbu přísných choreografů s jasnou vizí z řad mladší a střední umělecké generace. Sledovat můžeme vyhraněný postoj k tradici a čerpání z četných mezinárodních zkušeností, které vycházejí z hostování jednotlivých tvůrců v zahraničí i z příležitostí k mezinárodní spolupráci.

Korejský tanec na Divadelní Floře bude v roce 2019 zdobit špičkový výkon tanečnicků, kteří disponují pozoruhodnou pohybovou technikou. Specifickým rysem korejské taneční scény je sklon k zahalování vlastních pocitů a postojů. Toto stereotypizující tvrzení na druhou stranu naruší skupina Goblin Party, která ve své provokativní performanci *A Silver Knife* na jeviště přichází s nezaměnitelnou osobitostí a doslova energetickými erupcemi. Tvůrčí duo Choi-Kang experimentuje s externími nástroji choreografie, jako jsou kamery a videobrazovky. Usilují tak o jiné vnímání jevištního obrazu a ve svém zkoumání jsou jednoznačně úspěšní. Choreograf Kim Sung-hoon na jeviště přináší velkorysé obrazy, ve kterých se potápíme do temných lidských stránek. Využívá přitom pestrých scénografických přístupů a silně atakuje lidské emoce.

Tvorba jednotlivých tvůrců je často výrazně založena na potřebě vymezení se vůči tradici, reflektuje společenská témata, nebojí se ponoru do hlubin lidské psyché. Do jaké míry nám přijdou koncepty a myšlenky jednotlivých představení vzdálené či blízké, se můžeme nechat překvapit.

PÁTEK 17. 5.

14:30–15:30 | Konvikt | Divadlo K3

Lim Jin-ho – Ji Kyung-min

A SILVER KNIFE Goblin Party

Tančící, rapující i klející kvarteto performerek ve víru provokativních výstupů. Emotivní inscenace jedné z neúspěšnějších korejských tanečních skupin současnosti oživuje tamní tradici, jejíž jevištní transformace tematizuje a komentuje problematiku společenského postavení dnešní ženy.

16:30–17:10 | S-klub

Lee Kyung-eun

TWO Lee K. Dance

Two je filosofickým rozjímáním choreografky Lee Kyung-eun o magické „dvojce, dvojici“, v níž se jeden proměňuje v druhého. Hranice mezi nimi se stírají, neumíme říci, kde končí já a začínáš ty. Dokážeme ovšem sledovat fascinující proces proměny, ve které jsou přítomny zánik i znovuzrození.

18:00–19:30 | Divadlo na cucky

E. Tabery – I. Mikulová – P. Lančarič

OPUŠTĚNÁ SPOLEČNOST

Divadlo na cucky Olomouc

Úvahy K. H. Borovského, TGM, F. Peroutky, V. Černého, J. Patočky či V. Havla v divadelní koláži z textů poslední knihy šéfredaktora týdeníku Respekt. První repríza dobrodružná cesty od vzniku republiky po naši současnost – se slovenským režisérem Patrikem Lančaričem.

18:00–19:05 | Divadlo hudby

A. Trpkovič – L. Ferenzová – M. Dvořáková

ONE NIGHT STAND/UP!

Kolonie z.s.

„Balkánská válečná komedie“ o dospívání na chorvatských plážích a v ulicích Bělehradu v pohnutých 90. letech. Vzpomínky na Jugoslávii, boty Nike, bombardování i stěhování do Čech. Vtipná, leč drásavá one woman show, plná černého a nekorektního humoru. Ženský pohled režisérky Lucie Ferenzové na krvavý konflikt, inspirovaný dílem publicistky Vedraný Rudan.

20:00–20:55 | Moravské divadlo

Kim Sung-hoon

GREEN EYE

Kim Sung-hoon Dance Project

Tanečně propracované a výtvarně silné obrazy, podnětené Shakespearovým dramatem Othello, prozkoumávají temné stránky člověka. Inscenace jednoho z nejvýraznějších choreografů mladé generace korejských tvůrců, spolupracujícího s proslulou Akram Khan Company, s níž se podílel například na podobě zahajovacího ceremoniálu londýnských olympijských her.

Po představení následuje BESEDA.

22:30–23:40 | Konvikt | šapitó | volný vstup

Luna Rev / Kvety Nikotínu | koncert

23:45–03:30 | Konvikt | šapitó | volný vstup

AHZ + Annita | DJ set

Šepoty publika

Asijská preciznost ve spojení s opravdu citlivým světem fantazie, která musí být vlastní každému přemýšlivému člověku. Příběh byl vyprávěn tělem a tančen byl hudbou.

Kristína

Skvelá práca s rytmom, napätím a hudbou. Vynikajúce výkony performeriek, ktoré dokážu tancovať, spievať i rapovať. Strhujúci zážitok - i so scénografickým minimom sa dá dosiahnuť naozaj mnoho.

Mário

Goblin jako jedna žena

EMA ŠLECHTOVÁ

Inscenace *A Silver Knife* korejské taneční skupiny Goblin Party ze Soulu se vyrovnává s tématem marginalizace ženy ve společnosti. Zabývá se její izolací, rigiditou převažující v maskulinně orientovaném uvažování a odkazem ke krutým jihokorejským lidovým tradicím. Minimálně to se dočteme v anotaci. A co to je vlastně goblin? Příšerka, humorná postavička, která mění své tváře, není krásná, ale je pravdivá ve své fikční podstatě. Tento aspekt zohledňují tvůrci tím, že bez ostychu nechávají své performery ztrácet svou lidskost a deformují je až do směšných poloh. Choreografové Lim Jin-ho a Ji Kyung-min přinášejí do ženské tematiky drsnost a ráznost, kterou vyrovnává jemnost a až jakási holčičkovská rozvernost čtyř tanečnic. Skupina i v tvůrčím procesu pracuje kolektivně a aplikuje na něj demokratické principy.

V úplné tmě se ozývá vysoký hlásek a opakuje jakýsi cyklický slogan s až mantrickým důrazem. Divák se okamžitě propadá do hypnotické atmosféry a po celý průběh je zcela fascinován minimalismem, se kterým je komponován každý pohyb ruky nebo palce u nohy. Nejen že je tanec synchronizovaný, ale čtyři ženy se stávají jednotným organismem (oním goblinem?), kterým jako by procházely elektrické vzruchy. Právě v této proměně, kolektivu v jednotnou esenci, vidím jeden z nejsilnějších prvků nastolené poetiky. Performerky se v podřepu drží kolem ramen a propletencem rukou si vzájemně vážou vlasy do culíku, nebo se tři tanečnice s rozpuštěnými vlasy proměňují v jednu bytost, zpoza vlasového závoje natahují ruce a drobnými pohyby prstů tančí na lesklých pramenech. Části jejich těl zůstávají téměř po celou dobu v souvislém kontak-

tu. Každá pohybová akce má svou reakci a hlavní podstatou tance se stává pulzující dynamika s neuvěřitelně živým nábojem.

Téma avizované v anotaci týkající se například pradávnej tradice se stříbrným nožem, kterým se žena, pokud je zneuctěna, musí sama probodnout, pro mě osobně není zřetelné. Vzhledem k tomu, že se jednalo o zkrácenou verzi inscenace určenou pro zahraniční představení, je možné, že tato linka byla obsažena spíše ve vynechané mluvené části. I bez znalosti kontextu jsou však dle mého názoru z *A Silver Knife* jasně čitelná dvě nosná témata, která propojují jednotlivé scény: izolace jedince (ne nutně pouze ženy) a k ní kontrastní ženská pospolitost. Choreografie často formuje situace, ve kterých se jedna z tanečnic ocitá vně skupiny, někdy se dokonce schovává do černé krabice. Zároveň se však feminní síla, kterou obrazy vyvolávají, nedá zapřít. Ve chvíli, kdy jedna z tanečnic klade v angličtině do mikrofonu až existenciální otázku, ostatní tři ji podpírají a vláčejí její tělo skrz všemožné pozice – i když bezvládná, stále je součástí ženského jednotného organismu. Nakonec, jako kdyby přece jen podlehla, ji její družky odnášejí jako mrtvolu do jedné z krabic, zavírají ji a škvírou vytéká bílý čůrek tekutiny. Gobliní krev, mateřské mléko nebo sperma? A není to jedno? *A Silver Knife* připomíná, že v tanci vždy nutně nezáleží na doslovném sdělení, ale spíše na formě a teď a tady vznikající atmosféře, které v divácích vyvolávají spontánní a subjektivní asociace. Za mě jednotka vedoucí ke ztrátě vlastní identity ve prospěch celku – pocit osamocení a vyvržení ze skupiny a především ženská vytrvalost v tom navzájem se podržet, ať se děje cokoli.

Dôležité je postaviť sa na barikády a bojovať

BARBORA FORKOVIČOVÁ

Tento rok majú počas Divadelní Flory premiéru hneď tri inscenácie. Prvá z nich – *Opuštná spoločnosť* vznikla na základe rovnomennej knihy Erika Taberyho. Pre Divadlo na cucky ju s hercami našťudovali režisér Patrik Lančarič a dramaturgička Iva Mikulová.

Knihu *Opuštná spoločnosť* vám pre spracovanie ponúklo vedenie Divadla na cucky. Ako dlho vám trvalo, kým ste sa s textom nejakým spôsobom stotožnili a našli si k nemu cestu?

Patrik Lančarič: Taberyho knihu som poznal už predtým. V minulosti sme totiž koketovali s myšlienkou, že by sme ju zinscenovali v Mestskom divadle Zlín (Patrik Lančarič v súčasnosti pôsobí v tomto divadle ako umelecký šéf, pozn. red.). Keď nám ju však Jan Žůrek navrhol ako titul, ktorý by sme mohli našťudovať, trochu som „cukol“. Nevedel som si to poriadne predstaviť na javisku. Človek má tendenciu cúvnuť, pretože si myslí, že to nejde, že je to príliš komplikované. Ale kto začne mať strach z prehry, prehral. V tomto momente ma to celé začalo zaujímať – a na titule sme sa nakoniec zhodli.

Ako následne vznikala dramaturgia? Ako ste vyberali pasáže, ktoré ste napokon v inscenácii použili?

Iva Mikulová: Já jsem knihu předtím nečetla, takže jsem se k ní dostala, až když přišla nabídka podílet se na scénáři. Samotná práce vznikala z rozhovorů – prvně nás dvou s Patrikem a následně i z hovorů s herci. Pak vznikl hrubý scénář – po jednotlivých tématech, které jsme ještě společně upravovali a připravili do výsledné podoby.

Text sa venuje rôznym dôležitým témam ako pohľad na demokraciu, humanizmus, usporiadanie spoločnosti. Narazili ste v rámci prípravných diskusií na strety alebo odlišnosti v názoroch, ktoré boli spôsobené generačnými rozdielmi?

P. L.: V princípe sme všetci ľudia z tej istej strany barikády, takže v názoroch na demokraciu a elementárne hodnoty si rozumieme. Pre mňa bolo hlavné, aby som im nevsugeroval našu interpretáciu. Bolo skvelé vidieť, že herci majú vlastný názor. Zatiaľ čo moja generácia pociťuje istú nostalgiu za revolučnými rokmi a étosom nežnej revolúcie, mladí ľudia to tak vôbec necítia. Ich názor je oveľa zdravší.

Odzrkadlilo sa to nejakým spôsobom aj v inscenácii?

P. L.: Bolo to veľmi dôležité pri diskusiách nad témami, ktoré kniha ponúka. Herci rozprávajú myšlienky, ktoré im nemôžu byť cudzie. Musí byť jasné, že rozumejú tomu, čo hovoria a majú na to názor. Aby to neboli prázdne vety, musia byť prefiltrované cez osobnú skúsenosť či názor. To sa v inscenácii určite prejavilo.

Inscenácia *Opuštná spoločnosť* je vďaka témam, ktoré rozoberá, v istom zmysle politická. Malo by byť divadlo politické a angažované?

P. L.: Neexistuje nič, čo by divadlo malo mať ako povinnosť. Je slobodné a také ma aj zostať. Angažovanosť však je jedným z rozmerov, ktoré by divadlo prinášať malo. O to viac v zložitých časoch, keď je spoločnosť ohrozovaná. Vtedy je dôležité postaviť sa na barikády a bojovať. Bojovať v zmysle prispievania k formovaniu občianskej spoločnosti.

I. M.: Říkali jsme si, že se nechceme nutně přihlásit ke konkrétním myšlenkám a idejím, ale chceme získat rozměr úvah, které se týkají jednotlivých principů a hodnot. I divadlo, které sami tvůrci nedefinují jako politické, ale přihlásí se v něm k nějakým hodnotám jako takovým, se politickým stává – už jenom proto, že vstupuje do diskuze s divákem.

Už v minulosti ste niekoľkokrát spracovali rôzne historické témy, vrátane životných osu-

dov niekoľkých historických osobností – a to nielen pre divadlo, ale i film či rozhlas. Čo vás láka na opätovnom preskúmaní minulosti? Zastávate názor, že musíme uchopiť a interpretovať vlastnú minulosť, aby sme mohli vstúpiť do budúcnosti?

P. L.: Áno, s tým úplne súhlasím. Historickým témam sa venujem programovo už asi desať rokov, no kľúčová je pre mňa prítomnosť v nich. Vždy ide o pohľad z prítomnosti do minulosti. Musíme pochopiť veci z minulosti, ktoré pre nás môžu byť dôležité v súčasnosti. Minulosť nie je niečo abstraktné vzdialené a odtrhnuté od nás. To kým sme, je výsledkom rozhodnutí, ktoré sme urobili v minulosti. Je medzi tým priama súvislosť. Je dôležité poznať svoju minulosť, na základe nej vnímať prítomnosť a premýšľať o budúcnosti. Historici už mnoho vecí formulovali, no ich poznatky ostávajú na akademickej úrovni a ešte nezostúpili do všeobecného povedomia spoločnosti. Tu sa otvára priestor pre umenie, ktoré dokáže toto poznanie formou príbehov šíriť medzi ľuďmi.

Patrik Lančarič

Slovenský divadelný, filmový a rozhlasový režisér. Absolvoval štúdium divadelnej réžie na VŠMU, v rokoch 2002-2004 bol umeleckým šéfom činohry Štátneho divadla v Košiciach. Ako režisér pravidelne pôsobí na rôznych slovenských aj zahraničných divadelných scénach. Od roku 2017 zastáva post umeleckého šéfa Mestského divadla Zlín.

Iva Mikulová

Dramaturgička a divadelná vedkyňa. V roku 2016 dokončila doktorandské štúdium na Katedre divadelných štúdií FF MUNI, kde v súčasnosti pôsobí ako odborná asistentka. V minulosti pôsobila ako lektorka dramaturgie v Mestskom divadle Zlín či ako redaktorka časopisu *Theatralia*. Viedla internetový časopis *RozRazil online* a magazín *MDZ Tady a teď*.

Opuštěný Tabery, anebo kdo?

JAN DOLEŽEL

Kniha Erika Taberyho *Opuštěná společnost* nabízí všechno, co by se mělo chtít po esejistické literatuře pro širší vrstvy. Ne náhodou mnoho uživatelů Instagramu publikovalo příspěvky zachycující nadšené čtenářské reakce. Tabery však v žádném případě nekapituluje na komplikovanost a nikdy se neuchyluje k jednoznačným závěrům, proti nim se naopak v knize vymezuje. V této zdánlivě adoraci by šlo pokračovat dál a dál, ale je třeba ji utnout její poslední zásadní vlastností – v českém prostředí se stala rozbuškou podnětující debatu, která, ať už s autorem souhlasíme nebo ne, poskytuje skvělý odrazový můstek, což je koneckonců i důvod, pro který je Erik Tabery a celý okruh kolem časopisu *Respekt* ceněný a v tuzemském kontextu jedinečný.

S přihlédnutím ke všemu výše zmíněnému jde ze strany Divadla na cucky o skvělou dramaturgickou volbu. Marketingovou rovinu, které si je jistě divadlo vědomo, nelze pominout – není mnoho knih ověřených Literou, jež by bylo možné zhlédnout na českých jevištích, a už vůbec ne těch zabývajících se politickými tématy jako je vztah Čechů k idejstátu, populismus, vlivu sociálních sítí, ... Především není běžné zhlédnout adaptaci předlohy, která zpracovává fenomén pravdy.

Dramatizátoři – režisér Patrik Lančarič a dramaturgyně Iva Mikulová zvolili konzervativní přístup. Všichni tři herci (Dagmar Kopečková, Jan Mansfeld, Marek Šenkyřík) přesně reprodukuji vybrané teze z předlohy, které jsou ale řazeny na přeskáčku, což otevírá jeden ze zásadních pro-

blémů. Zatímco při čtení knihy za interpretaci vybraných tezí ručí Erik Tabery, v inscenaci se ztrácíme v koktejl bezjmenných mluvčích. Herce jako nositele jeho myšlenek doplňuje i reprodukováný hlas (Pavel Vacek), který je v programu označený právě jako „hlas Erika Taberyho.“ Avšak dramaturgie tento princip důsledně nedodrží. Hlas „autora“ z reproduktoru zní spíš jako parodické poznámky Havla v *Odcházení*, tedy jako parodie na nějakého boha stvořitele nebo snad tatíčka zakladatele. Anonymitu mluvčích ještě umocňuje jednotná monotónní dikce po celou dobu představení i absence jakékoliv vzájemné komunikace mezi herci, stejně tak herce s diváky – pokud za něco takového nepovažujeme klišeoidní pomrkávání do publika.

Režie Patrika Lančariče tvoří nezajímavé mizanscény, nachozené krok za krokem a podpořené technikou, která (většinou) reaguje přesně na předepsanou narážku pro zhasnutí světel, puštění hudby nebo přepnutí projekce – ta slouží jako berlička inscenátorů a nahrazuje herectví při zobrazování odlišných názorů autora a citací dalších myslitelů.

Po nějaké chvíli už ani nemáte chuť poslouchat, už jenom čekáte, jaký další ilustrační motiv přijde – například když se mluví o sociálních sítích, pak budou mít herci klávesnice. Omezenost scénických obrazů naráží po krátké chvíli na svoji banálnost, a navíc Taberyho myšlenky zplošťuje, tak je tomu například u situace, kdy herci drží v rukou černé a bílé kameny, čímž jasně definují ty pozitivní a negativní postavy historie.

Zůstává tak nevyužitý potenciál, který by snad mohl získat jistou osobitost, pokud by herci přidali alespoň nějaký vypravěčský náboj, když už jim to režie svými chladnými a banálními kompozicemi nedovoluje. Po těšení se na performativní rozehrání *České cesty od Masaryka po Babiše* cítím pachut'. Text Erika Taberyho vidím kdesi v koutku volat, že on chtěl přece vyvolávat diskuze a žít!

Šepoty publika

Na představení se mi hodně líbilo, že se dotýká aktuální společensko-politické situace u nás v České republice. Je dobré stále znovu otvírat tohle téma, bavit se o něm, sdílet ho. Myslím, že to bylo i hlavním účelem této inscenace, což perfektně zvládli.

Klára

Premámená šanca. Veľká škoda. Inscenácia pripomínala skôr inscenované čítanie predlohy. Mrzí ma to o to viac, že všetky témy sú veľmi aktuálne a treba o nich hovoriť. Tiež si nie som istý, komu je dielo adresované. Tí, ktorí chodia do divadla, tieto veci poznajú a 99% sa s nimi stotožňuje a „tí druhí“ pri takejto forme po piatich minútach prestanú počúvať a budú mať len o dôvod viac nechodiť do divadla. Nehovoriac o tézovitosti inscenácie – neargumentuje, skôr hlása svoje...

Max

Predstavenie som vnímala ako prednášku od nás „správnych“ pre „tých zlých“. Akonáhle mi v divadle niekto začne niečo vysvetľovať a poučovať ma, prestávam vnímať. Paradox je, že sa v inscenácii hovorí o slobode a demokracii, no následne ju replikami vyvracia.

Linda

STUDENTSKÉ VÝKŘIKY: Úvaha o (ne)možnostiach a paradoxoch českej divadelnej angažovanosti

JAKUB MOLNÁR

Neraz som za posledný čas počúval medzi spolužiakmi, že nastupujúca (či znovunájdená?) vlna českej divadelnej angažovanosti by sa mohla inšpirovať napríklad slávnou a účinnou divadelnou metódou „scudzovacích“ postupov Bertolta Brechta. Dôvodov sa ponúka niekoľko. Dominantné myšlienky, ktoré politické divadlo vždy vzbudzuje, sa nemotorným či príliš doslovným inscenovaním menia na púste mentorské morality. Pri dnešnom labilnom a nešťastnom diferencovaní spoločnosti na hŕstku „intelektuálnych elit“ a „tých druhých“, môžu pôsobiť o to špekulatívnejšie a autoritársky. Je pravda, že každý ďalší príspevok do už pomerne slušnej plejády apelatívnych a naliehavých inscenácií ma príjemne poteší. Aj napriek tomu sa mi zdá, že inscenáciám zväčša niečo chýba – keď už nie umelecký presah, tak aspoň kontroverzne spracovaná téma, ktorá by sa prehupla cez proscénium a ostentatívne ma dobodala. Alebo by aspoň donútila odísť pár divákov zo sály, ako si to pamätáme z pred dvoch rokov z predstavenia *Balkan macht frei*.

Ďalšou možnosťou divadelného politika je humor. Združenie Kolonie sa programovo špecializuje na sociálno-politický komplex problémov. Po nedávnom zážitku z ich predstavenia *Vztek* som z toľkých výkričníkov a expresívnosti ostal vylakaný. Tvorcovia pri ich najnovšom kuse *One Night Stand/Up!* stavili na formát stand-upu, ktorý by sa určite mohol klasifikovať ako sólo vystú-

penie s výrazným politickým nádychom, ale i potrebnou dávkou odľahčenia a komiky. Režisérka Lucie Ferenzová, scénografka Andrijana Trpković a herečka Markéta Dvořáková si na paškál vzali diela dvoch chorvátskych publicistiek, ktoré reflektujú vojnu v Juhoslávii z 90. rokov.

Úvod predstavenia začína zostra. Diváci sedia za malými kabaretnými stolčekmi, nechýba gýčové osvetlenie, melódie bosanovy i trblietavé elektrické sviečky. Prichádza Dvořáková a s ňou i nespútaná dávka energie, vulgarizmov, oplzlých a rasistických vtipov o blbom moslimovi Mujovi, Jugošoch či pretekaní v masturbácii. Po čase získavam pocit, že takto musí vyzerat'

vnútro hlavy filmára Emila Kusturicu po zlej otrútenosti. Miestami obsesívna slovná hrubosť protagonistky sa strieda s odporivo gýčovými projekciami fiktívneho rádia Belehrad, propagandistickými reklamami prezentujúcimi juhoslovanské kultúrne a prírodné dedičstvo a autentickými zábermi z balkánskej vojny. Achillovou pätou diela je, že skôr ako sa stihnem naladiť na danú estetiku a jej žánrovú a tematickú logiku, už som vhodnený do ďalšej. Brechtovský princíp montáže sa mi tu zrazu nezdá ako dobrý a funkčný nápad. Trblietavé flitre, falošné fúzy, víno, pištole, tepláky, elektrická gitara, víno, vysoké lodičky, svietiaci nonstop nápis, skutočný nôž a ďalšie víno... sú však vedomou prácou s nadhľadom a vtípnou sebareflexiou.

Po politologickom prežitku nás čaká adaptácia knihy *Opuštěná společnost* novinára Erika Taberyho. Predznamenáva náročnú spfšku spoločensko-politických téz, no môže obohatiť divadelný intelektualizmus a dramaturgickú údernosť. Toto politické divadlo jednoznačne netápe v apelatívnosti, ale krachuje divadelne. Inscenácia ostáva na úrovni vernej ilustrácie svojej predlohy plnej citátov, s ktorými nevedie ani kritickú dialektiku ani neponúka komentár k ich obsahu. Obávam sa, že zástupca opačného populistického, fašistického a xenofóbneho tábora (na ktorý tvorcovia upozorňujú) by sa po videní tohto predstavenia len utvrdil vo svojom videní a oné tábory by ostali aj naďalej rozdelené.

SOBOTA 18. 5.

09:30–12:30 | MDO | baletní sál
taneční WORKSHOP | Lee Kyung-eun

13:00–13:45 | Konvikt | šapitó | volný vstup
J. Vašíček – J. Vavřínová – D. Linka
Z TAJNÉHO DENÍKU SMOLÍČKA PÉ
Studio DAMÚZA
Koho by bavilo slavit své narozeniny sám? A jeskyňky jsou tak dobré tanečnice... Pohádka pro děti od 6 let.

13:30–16:30 | MDO | baletní sál
taneční WORKSHOP | Ji Kyung-min

14:00–14:45 | Café na cucky | volný vstup
BESEDA k inscenaci TWO

14:15–15:00 | Konvikt | šapitó | volný vstup
A. Vitvarová – R. Vitvar – L. Bouzek – Š. Lustyk
DLOUHÝ, ŠIROKÝ A BYSTROZRAKÝ
Divadlo vi.TVOR
Loutková pohádka inspirovaná výtvarným dílem Zbyňka Sekala.

15:30–16:35 | Divadlo hudby
A. Trpković – L. Ferenzová – M. Dvořáková
ONE NIGHT STAND/UP! Kolonie z.s.
„Balkánská válečná komedie“ o dospívání na chorvatských plážích a v ulicích Bělehradu v pohnutých 90. letech. Vzpomínky na Jugoslávii, boty Nike, bombardování i stěhování do Čech.

17:30–17:55 | Konvikt | Divadlo K3
Choi Min-sun – Kang Jin-an
COMPLEMENT
Choi X Kang Project
Experimentátorské uskupení Choi X Kang zkoumá možnosti pohybu prostřednictvím propojování lidského těla s rozmanitými technologiemi. Inscenace monitorující hranice jevištního prostoru a času byla oceněna na největší asijské choreografické soutěži – Yokohama Dance Collection. Po představení následuje BESEDA.

19:30–20:50 | S-klub
Thomas Stearns Eliot – Lucie Trmíková
PUSTINA Divadelní spolek Jedl & 420PEOPLE
Meditace o bytí v čase a nemožnosti zachytit přítomný okamžik. Scénické oratorium pro herečku, herce, kontraaltistu, dva tanečníky, klavíristu a psaltérium. Šepoty i výkřiky nejvýznamnějšího představitel anglofonní poezie první poloviny 20. století zhmotněné v osobitý gesamtkunstwerk režiséra Jana Nebeského.
Po představení následuje BESEDA.

22:00–22:45 | Konvikt | šapitó | volný vstup | koncert
Lo/ve

23:00–03:30 | Konvikt | šapitó | volný vstup | DJ set
René

Kontext: divadlo v rozpolcené společnosti

Nevím, jestli má divadlo v rozpolcené společnosti vypadat jinak než ve společnosti, která je spojená nebo která se shoduje v nějakém názoru. Když už ale mluvím o názoru, od divadla vždy vyžadují právě to, aby ten názor mělo. Aby tvůrci vždy věděli, proč divadlo dělají a kam v něm chtějí dospět. V rozpolcené společnosti musí mít divadlo obzvlášť jasně vyhraněný názor a nesmí se bát si ho obhájit, jak v průběhu představení, tak i po něm. Bohužel, to mi ale často v divadle chybí. Vždy jsem byla fascinovaná fyzickým divadlem, novým cirkusem, tancem, ale nyní se vracím zase zpět k činohře, v níž dominuje slovo. Je to proto, že hledám odpovědi na své otázky pojíjí se právě s jakousi společenskou krizí. Nacházím je zatím zřídka.

Veronika Štefanová, divadelní publicistka

Rozhodně mám rád divadlo, které se snaží nějakým způsobem reflektovat, co se děje. Nejen že inscenuje osvědčené hry s nadčasovými tématy, ale že se snaží zachytit i nějaké pohyby v současné společnosti. Mám dojem, že takového divadla vzniká celkem dost a že je to přesně to, co společnost vy-

hledává. Umění si může dovolit spoustu věcí, které v médiích nefungují. Lze zde rozvíjet fantazii a představivost. Podle mě má tedy divadlo ve společnosti místo úplně zásadní. Jsem obecně zastáncem toho, že divadelní forma je ve své fantazii o krok dál. A navíc ten prostor, kde vzniká v jediné chvíli přímé napojení na diváka, je unikátní. Žádná jiná forma tohle nemůže nabídnout.

Erik Tabery, novinář a spisovatel

Když jsi aspoň trochu citlivý tvůrce, nemůžeš nebyť součástí toho, co se ve společnosti děje. A jestli je tohle doba rozpolcené společnosti – nevím, jestli byla někdy jiná. Jednotná společnost funguje jenom pod nějakou zvenčí vnucenou ideologií. Rozpolcenost je dobrá, rozpolcenost je dialog. Divadlo je specifické v tom, že je lokálně zakořeněné do doby, do prostoru, kde vzniká. Když například vytrhneš inscenaci z jejího prostředí a přivezeš ji na festival, uvidíš, jak noví diváci vnímají úplně jiné kontexty. A když je rozpolcená společnost, tak jsou rozpolcení i diváci – někteří budou odcházet, někteří ne.

Jiří Havelka, režisér

šéfredaktorky: Katarína Cvečková, Barbora Kašparová ● redakce: Jan Doležel, Barbora Forkovičová, Diana Pavlačzková, Dominika Široká, Ema Šlechtová, Lucia Šmatláková
korektura: Daniela Hekelová ● layout a sazba: Zdeněk Vévoda ● foto: Ondřej Hruška, Lukáš Horký ● tisk: Tiskárna ČD ● web: www.divadelniflora.cz

Realizaci 23. Divadelní Flory podporují: Ministerstvo kultury ČR, Statutární město Olomouc, Česko-německý fond budoucnosti, Olomoucký kraj, Art Council Korea, SIDance, DAŇOVÉ PORADENSTVÍ TOMÁŠ PAČLÍK, a.s., Státní fond kultury ČR a další festivaloví partneři. Pořadatelem festivalu je DW7, o.p.s. v partnerské spolupráci s Moravským divadlem Olomouc; generálním mediálním partnerem 23. DF je Česká televize, hlavním mediálním partnerem Český rozhlas Vltava.

na podporu

pořadatel

ve spolupráci

generální mediální partner

hlavní mediální partner

